

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ**

**М. Қозыбаев атындағы
Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті**

**Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығына арналған
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
КОНСТИТУЦИЯСЫ – ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ
ФЕНОМЕН»**

**атты Жоғары оқу орындары аралық студенттер
конференциясының**

МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

**Межвузовской студенческой конференции
«КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ПРАВОВОЙ ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОСТИ»,
посвященной 20-летию Конституции
Республики Казахстан**

III

Петропавл, 2015 ж.
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

М. Қозыбаев атындағы
Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті

Қазақстан Республикасы Конституциясының
20 жылдығына арналған
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ –
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ҚҰҚЫҚТЫҚ ФЕНОМЕН»
атты Жоғары оқу орындары аралық студенттер
конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

(27 ақпан)

МАТЕРИАЛЫ

Межвузовской студенческой конференции
«КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН –
ПРАВОВОЙ ФЕНОМЕН СОВРЕМЕННОСТИ»,
посвященной 20-летию Конституции
Республики Казахстан

(27 февраля)

III

Ашимов У.Б., ректор Северо-Казахстанского государственного университета им. М.Козыбаева - председатель.

Каиржанова Л.С., проректор по научной работе и внешним связям - заместитель председателя.

Батыров Б.Е., к.физ.-мат.н., доцент, декан факультета информационных технологий.

Куликов В.П., к.физ.-мат.н., доцент, член-корреспондент Международной академии информатизации, профессор кафедры «Информационные системы».

Чугунова А.А., к.п.н., и.о. заведующей кафедрой «Физика».

Таджигитов А.А., к.физ.-мат.н., доцент, заведующий кафедрой «Математика и информатика».

Куликова В.П., к.т.н., доцент кафедры «Математика и информатика».

Сизоненко С.А., заместитель декана по учебной и воспитательной работе, старший преподаватель кафедры «Физика».

Дуткин М.А., магистр, преподаватель кафедры «Математика и информатика».

Байтенизов Д.Т., руководитель научно-исследовательской службы.

«Конституция Республики Казахстан – правовой феномен современности»:
Материалы Межвузовской студенческой конференции, посвященной 20-летию Конституции Республики Казахстан. Т.3. - Петропавловск: СКГУ им. М.Козыбаева, 2015. - 331 с.

Гаузер А.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Расчет экономической эффективности создания компьютерной игры «POWER TOWER»	213
Гиматдинов Р.К., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о разработке автоматизированной системы управления протезно-ортопедическим предприятием.....	217
Давлетбаев Р., Никишина О.А. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о продвижении товара на рынке посредством WEB-сайта для компании ТОО «Металлосервис»	221
Дзубан В.А., Никишина О.А. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о реализации модуля анализа для информационной системы учета преступлений.....	223
Досанов Е. (СКГУ им. М.Козыбаева) Исследование степени влияния стипендии на бюджет студента.....	226
Еременко М.Н., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу об использовании WEB-технологий для проектирования WEB-сайта, соответствующего всем требованиям современности.....	229
Жақсылық Ж., Семидоцкая А. (СКГУ им. М.Козыбаева) Эйлер и Базельская задача.....	232
Жевтнева А.И., Трапезников Е.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Безопасность сайтов. Как добиться безотказной работы.....	235
Жиенбаев А.Ж., Жекеева С.С. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) Мак хатшысының жұмысын жеңілдету үшін ақпараттық технологияларды қолдану.....	237
Зауэр С.В., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу об организации хранения и управления данными локально-вычислительной сети петропавловского строительно-экономического колледжа.....	239
Искаков Д.С. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) Корреляциялық байланыс тығыздығының көрсеткіштері.....	242
Кенжебулатов Ж.Е., Касимов И.Р. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) «Жүйелік бағдарламалау» пәні бойынша тестілік жүйе.....	247
Козерюк Ю.В., Отинова И.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) К вопросу о разработке системы организации складского учета для ТОО «Богатырский продукт».....	249
Қажғали А.С., Касимов И.Р. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) «Компьютерлік желілер» пәні бойынша электрондық оқулықты құру.....	252
Макенов А.М. (СКГУ им. М.Козыбаева) Преимущества автоматизации складского хозяйства.....	254
Медешова А.Б., Бигалиева В., Абуов Н. (М.Өтемісов атындағы БҚМУ) Электрондық оқулықтың тиімділігі.....	256
Мурзагулова Г.Ж. (ЕНУ им. Л.Н.Гумилева) Визуализация численности населения Казахстана с применением программы ArcGIS.....	257
Мусина А.Г. (СКГУ им. М.Козыбаева) Оценка роли актуария в деятельности страховых компаний Казахстана.....	262
Мусраумова О.К., Пяткова Т.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Филология в современном мире информационных технологий.....	264
Мусулманбекова С.Д., Касимов И.Р. (М.Қозыбаев атындағы СҚМУ) Жеке кәсіпкерліктің сатылымдар есебін автоматтандыру үдерісі.....	266
Останков М.Г. (СКГУ им. М.Козыбаева) Возраст общению не помеха.....	268
Попова Н.В. (СКГУ им. М.Козыбаева) Графы взаимосвязи понятий как способ структурирования знаний.....	270
Прысева А.В. (ЕНУ им. Л.Н.Гумилева) Анализ динамики урожайности РК в программе ArcGIS.....	274

Виды профессиональной деятельности филолога и необходимые для успешного осуществления этой деятельности компетенции определяются Государственными образовательными стандартами специалиста, бакалавра и магистра филологии.

Филологи — посредники в коммуникации между разными социальными группами. Современная речевая коммуникация усложнилась настолько, что в некоторых ее формах нужен посредник, роль которого и выполняет современный филолог.

В современном мире филология востребована, так как многие профессии такие как переводчик, специалист по связям с общественностью, референт, пресс-секретарь, имиджмейкер и конечно же учитель тесно взаимосвязаны с филологией - основной задачей которой является изучение текстов. Современные информационные технологии открывают новые возможности для обработки и анализа текстов и предоставляют разнообразные средства создания, распространения, поиска и учета текстовой информации. С другой стороны, возникает задача изучения текстов, бытующих в новой форме, в новой среде и в новых условиях. Можно сделать вывод: филология и технология заинтересованы в кооперации и взаимопомощи. Результаты освоения филологами современных информационных технологий заметнее всего проявляются в создании профильных интернет-ресурсов. По объему, составу и качеству этих ресурсов, по их функциональным возможностям и ряду других параметров можно составить некоторое представление о нынешнем уровне информатизации филологических наук. И это не единственный пример применения информационных технологий в области филологии.

Литература:

1. Бахтин М.М. Проблема текста в лингвистике, филологии и других гуманитарных науках. Опыт философского анализа // Эстетика словесного творчества. Изд.2-е. М., 1986.
2. Аверинцев С.С. Текст // Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990, стр. 507.
3. Там же, стр. 545. Винокур Г.О. Введение в изучение филологических наук. (Выпуск первый. Задачи филологии) // Проблемы структурной лингвистики. 1978. М., 1981, стр. 38-39.
4. Рождественский Ю.В. Общая филология. М., 1996.
5. Соссюр Ф., де. Труды по языкознанию. М., 1977, стр. 39-40.
6. Гиндин С.И. Введение в общую филологию // Авторские учебные программы по гуманитарным и социально-экономическим дисциплинам: психология, педагогика, лингвистика, литературоведение. М., 1998, стр. 83.
7. Виноградов В.В. История русских лингвистических учений. М., 1978, стр. 41.
8. Буслаев Ф.И. Историческая грамматика русского языка. М., 1958.
9. Аверинцев С.С. Текст // Лингвистический энциклопедический словарь. М., 1990, стр. 507.
10. Бахтин М.М. Проблема текста в лингвистике, филологии и других гуманитарных науках. Опыт философского анализа // Эстетика словесного творчества. Изд.2-е. М., 1986, стр. 223.
11. Лихачев Д.С. Об искусстве слова и филологии // Лихачев Д.С. О филологии. М., 1989.

УДК 378:004

ЖЕКЕ КӘСІПКЕРЛІКТІҢ САТЫЛЫМДАР ЕСЕБІН АВТОМАТТАНДЫРУ ҮДЕРІСІ

Мусулманбекова С.Д., Касимов И.Р.
(*М.Қозыбаев атындағы СҚМУ*)

Нарық экономикасының шарттарында ақпарат өндірудің автоматтандыруы маңызды рөл атқарады. Тиімді басқарудың маңызды шарттарының бірі ақпараттың сауатты өтілім өңделуі, әсіресе жедел болып табылады. Есептерді жылдам және дәл орындау шарттарының бірі компьютерлік техниканы пайдалану болып саналады.

Қазіргі заманғы адам қоғамы ақпараттық ағындардың арттыруымен сипаттайтын уақытта өмір сүреді. Осыған орай ғылыми-техникалық, экономикалық, білім беру салалары сияқты әр түрлі сипаттағы автоматтандырылған жүйелерді құру қажеттігі де өседі. Ақпарат қоғамдық өмірдің барлық жақтарын қамтиды. Адамның қызметіне сай салаларында тиімді жұмысына қажетті ғылыми-техникалық, экономикалық, білім беру және т.б. ақпарат көлемдерінің өсуі ақпараттық технологиялардың басқаруда кең қолдануын керек етеді. Ақпараттық жүйе қызметшілерге шығын жүкқұжаттарын шығару бойынша ескішілдікке негізделген күнделікті жұмысын жеңілдетуге мүмкіндік береді.

Қазіргі кезде автоматтандырылған ақпараттық жүйе (ААЖ) пайдаланушыларға ақпаратты тиімді және жеңіл түрде жеткізу құралы ретінде саналады. Кез келген кәсіпорын өзінің жеке автоматтандырылған ақпараттық жүйесі арқылы пайдаланушылар мен тұтынушыларға өздері толық ақпаратты ұсына алады.

Сауда процестерін автоматтандыратын құрылғыларды қолданатын жаңа үрдістердің бірі жеке кәсіпкерлік (ЖК) үшін бірыңғай орталықтандырылған ақпараттық жүйенің құрылуы болады, ол жоспарлау және талдау процедураларын автоматтандыру үшін, қолға жетерлік ресурстар мен шешілетін есептер туралы ақпараттың консолидациясы мен талдауы үшін тиімді құрал ретінде қызмет етеді. Бірыңғай жүйе ақпаратты бір рет енгізуге және алдыңғы уақытта операциялар мен есептеудің әр түрлі түрлерінде қолдануға береді. Орталықтандырылған автоматтандырылған жүйеде ақпараттың бірыңғай сақтау орны қолданылады, ол жинақты есептемелерді рәсімдеуге және жетекшіге қажетті ақпаратты алуға мүмкіндік жасайды.

Ғылыми мақаланың мақсаты: әрбір пайдаланушының кәсіпкерлікке арналған автоматтандырылған ақпараттық жүйені құру мүмкіндігінің бар болуын айқындау.

Кәсіпкерлік – осы инициативты шаруашылық қызметінің барлық қатысушылары пайда табу мақсатында өзіндік және басқа да мүліктер есебінен тәуекелге баратын іс-әрекет [1]. Автоматтандырылған ақпараттық жүйелер кез келген кәсіпкерліктің қызметкерлерінің жұмысын тиімді жасауға мүмкіндік береді.

Тура (тар) мағынада ААЖ – бұл ақпаратпен пайдаланушылардың ақпараттық қамтамасыздандырудың және/немесе анықтамалық-ақпараттық қызмет көрсетудің есептерін шешуге бағытталған бағдарламалық, техникалық, ақпараттық, лингвистикалық, ұйымдастырушылық-технологиялық жабдықтар мен персоналдың жиынтығы.

Кең мағынада ААЖ – бұл жүйе пайдаланушыларының әртүрлі кәсіби есептерді шешуге бағытталған берілген формада (түрде) деректерді жинақтауға, өндеуге (бастапқы), сақтауға, іздеуге, өндеуге (екінші) және шығаруға беретін бағдарламалық, техникалық, ақпараттық, лингвистикалық, ұйымдастырушылық-технологиялық жабдықтар мен персоналдың жиынтығы [2].

ААЖ осы міндеттердің орындалуын қамтамасыз ету керек:

- қызметкерді жедел және сенімді ақпаратпен қамтамасыз ету есебінен басқару тиімділігін арттыру;

- жана ақпараттық технологияларды қолдану есебінен ақпараттық-есептеу процесстердің еңбексыйымдылығын қысқарту, жұмыстың жеделдігін және еңбек өнімділігін жоғарлату;

– электрондық формада құжат айналымын ендіру жолымен керекті есептемелік, анықтамалық және аналитикалық деректерді жедел алу мүмкіндігі, қалыптасқан ақпараттық ресурстардың бүтіндігін және жүйелілігін арттыру.

Қозғалған мәселенің өзектілігі стандартты ескішілдікке негізделген операцияларды орындауға кететін уақыт пен ақшалай шығындарды төмендету мақсатында қызметкердің еңбегін автоматтандыру қажеттілігімен ескеріледі.

ААЖ құрастыру тілі ретінде Delphi 7.0 ортасындағы Object Pascal жоғары деңгейлі тілін таңдау тиімді болып саналады, себебі осы бағдарламалау тілі пәндік аймақтың бизнес-логикасын жүзеге асырады, сонымен қатар жүйенің функцияларын атқару бойынша барлық тапсырмалардың шешілуін және есептердің дайындалуын қамтамасыз етеді.

Delphi – бағдарламаны құрудың визуалды ортасы. Ол пайдаланушылардан бағдарламалаудың бүкіл күрділілігін жасырып, оны тартымды процесске айналдырады. Деректер қорымен жұмыс орындайтын қарапайым қосымшаларды, утилиттерді және бағдарламаларды құрған кезде бағдарламашыларға регистрлер, стектер және т.б. нәрселерге еркін ойлауға болады [3].

Пайдаланушы үшін Delphi негізі IDE – Integrated Development Environment (құрудың интегралданған ортасы) болып табылады, ол код редакторын және визуалды құрудың жабдықтарын өзіне қосады, сонымен бірге бұны компилятормен, деректер қорын құру жабдықтарымен және Delphi-дің басқа құрылымдық бөліктерімен байланыстырады [4].

Жалпы айтқанда, ААЖ пайдаланушысы сатылым бойынша менеджер болып саналады. ААЖ функционалдық сипаттамаларына келесі талаптар жатады:

- қызметкерлер тізімі;
- тауарлар мен қызметтер есебі;
- тапсырыстар мен сатылымдар есебі;
- шығыс құжаттардың және есептемелердің рәсімдеуі.

Кәсіпкерлік басқаратын ААЖ мынадай мүмкіндіктер береді:

- басылымға тапсырыстың бағасын, кәсіпкерліктің табыстарын және шығындарын есептеген кезде қателіктерді және кемшіліктерді болдырмау;
- деректердің және жұмыс ресурстарының шығындарын есептеуді оңтайландыру;
- уақыттың әртүрлі мезеттерде жеке кәсіпкерліктің жұмыс нәтижелерін талдау;
- кәсіпкерліктің жұмысында есептеу мен есептерді жасауға жұмыс күшінің шығындарын қысқарту, оның нәтижесінде кәсіпкерліктің пайдалылығына оң әсер етеді.

Тәжірибелік жүзінде ААЖ жобалаудың нәтижесінде келесі қорытындыға келуге болады: автоматтандырылған ақпараттық жүйелер кез келген өндіріс саласында жұмыс атқаратын кәсіпкерліктерде өте кең таралуы тиіс. Мұндай жүйелерді қолдану кәсіпкерліктің жұмысын оңтайландыруға береді және де кәсіпорын қызметкерлері өндірісті бақылаған кезде пайда бола алатын қателер мен кемшіліктердің қауіпін азайтады.

Әдебиет:

1. Переверзев М.П., Лунева А.М. Основы предпринимательства. –М.: ИНФРА-М, 2009. – 179 с.;
2. Идеи простых решений авторской блог Андрея Федорова, ideafor.info/?p=269 (Файл меншіктелген күні: 13.10.2009. Өзекті күні: 01.02.2015);
3. Фленов М.Е. Библия Delphi. – 3-е изд., перераб. и доп. – СПб.. БхВ-Петербург, 2011. – 688 с.;
4. SNK software, www.snkey.net/books/delphi/ch1-1.html (Файл меншіктелген күні: 18.11.2010. Өзекті күні: 01.02.2015).